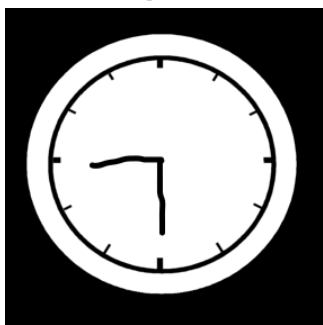

Gedragsprotocol

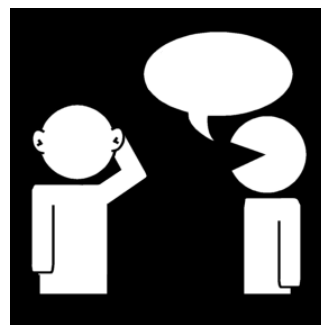
Schoolregels

Wij zijn op tijd

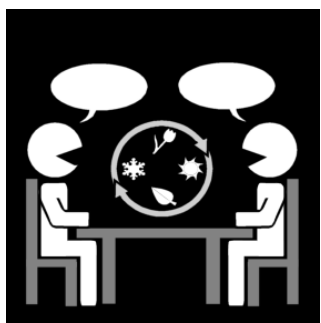
Wij groeten elkaar

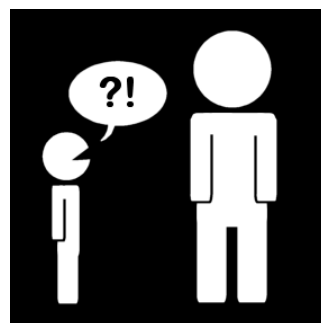
**Wij luisteren naar
elkaar**

**Iedereen mag
meedoen.**

**Wij lossen
problemen pratend
op.**

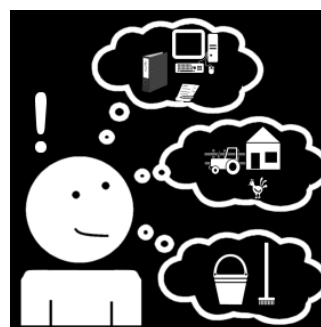
**Wij bieden en
vragen hulp.**

**Wij zorgen voor het
materiaal en onze
omgeving**

**Wij zijn rustig op de
gang.**

**We zijn
verantwoordelijk
voor onze eigen
keuzes.**

Inleiding

OBS Letterland is een openbare school en toegankelijk voor iedereen: zonder onderscheid naar geslacht, land van herkomst, levensbeschouwing, maatschappelijke opvattingen inkomen en fysieke mogelijkheden. Als openbare basisschool willen we een ontmoetingsplaats zijn voor de verschillende levensbeschouwingen en de gelegenheid bieden tot een dialoog tussen godsdienst, levensbeschouwing, afkomst en culturele achtergrond. We willen de kinderen samenbrengen en laten samenwerken in een veilige en vertrouwde omgeving en hiermee hopen we als school bij te dragen aan de ontwikkeling van stabiele persoonlijkheden die met voldoende zelfvertrouwen opgewassen zijn tegen de uitdagingen van de huidige en toekomstige maatschappij.

Pest- en wangedrag zijn een niet te ontkennen fenomeen. Het gevolg hiervan is belemmering van de voortgang van het onderwijsleerproces, doordat veel tijd aan oplossingen moet worden besteed. Als school willen we hier zo adequaat mogelijk op reageren, ten einde een veilige leer- en ontwikkelomgeving voor alle leerlingen en leerkrachten te kunnen waarborgen. In dit protocol wordt een onderscheid gemaakt in pesten, waarbij het vooral gaat om gedragingen tussen leerlingen onderling en wangedrag, waarbij een grotere groep betrokkenen de dupe kan zijn. Daarnaast wordt onderscheid gemaakt tussen niet kunnen (bijvoorbeeld in het geval van een gediagnosticeerde gedragsstoornis) of niet willen.

Verschil en gevolgen van plagen en pesten

Pesten is een systematische handeling van geweld door een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van een of meer klasgenoten die niet in staat is/zijn zichzelf te verdedigen. De handelingen kunnen psychologisch, fysiek en/of seksueel van aard zijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen plagen en pesten. Indien niet tijdig wordt ingegrepen in geval van pesten dan kunnen de gevolgen zowel psychisch als lichamelijk ingrijpend zijn en lang naslepen (zie het onderstaande schema voor een overzicht).

Het pestprobleem is een groepsprobleem, met vijf verschillende belanghebbenden:

Pester

Gepeste

Zwijgende middengroep

Ouders

Leerkracht

PLAGEN	PESTEN
Is onschuldig, onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.	Gebeurt berekend (men weet meestal vooraf goed, wie, hoe en wanneer men gaat pesten). Men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.
Is van korte duur, of gebeurt slechts tijdelijk.	Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).
Speelt zich af tussen gelijken.	Ongelijke strijd. De onmachtsgevoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pestkop.
Is meestal te verdragen, of zelfs leuk maar kan ook kwetsend of agressief zijn.	De pestkop heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen
Meestal één tegen één.	Meestal een groep (pestkop en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.

Wie wie plaagt, ligt niet vast. De tegenpartijen wisselen keer op keer.	Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pestkoppes zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden).

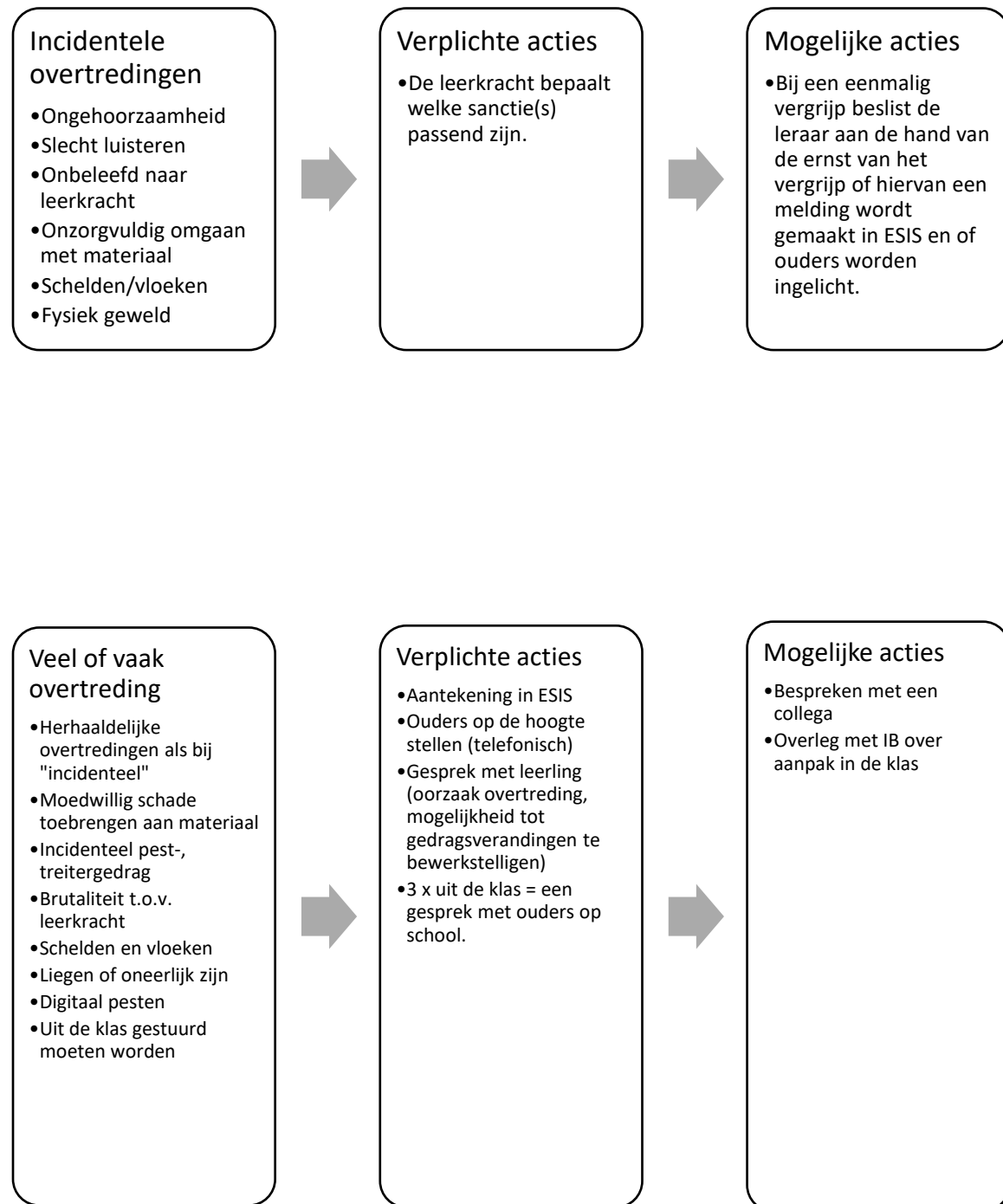
(MOGELIJKE) GEVOLGEN PLAGEN	(MOGELIJKE) GEVOLGEN PESTEN
Schaafwond. of korte draaglijke pijn (hoort bij het spel)	Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als psychisch) ingrijpend zijn en ook lang naslepen.
De vroegere relaties worden vlug weer hersteld. De ruzie of het conflict wordt spoedig bijgelegd.	Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen. Het herstel verloopt heel moeizaam
Men blijft opgenomen in de groep	Isolentie en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind. Aan de basisbehoefte om „Bij de groep te horen. wordt niet voldaan.
De groep lijdt er niet echt onder.	De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat. Iedereen is angstig en men wantrouwt elkaar. Er is daardoor weinig openheid en spontaniteit. Er zijn weinig of geen echte vrienden binnen de groep.
Er is geen hulp van volwassenen nodig om het probleem op te lossen. De kinderen lossen het vaak onderling zelf op.	Er is hulp nodig van volwassenen om het probleem op te lossen.

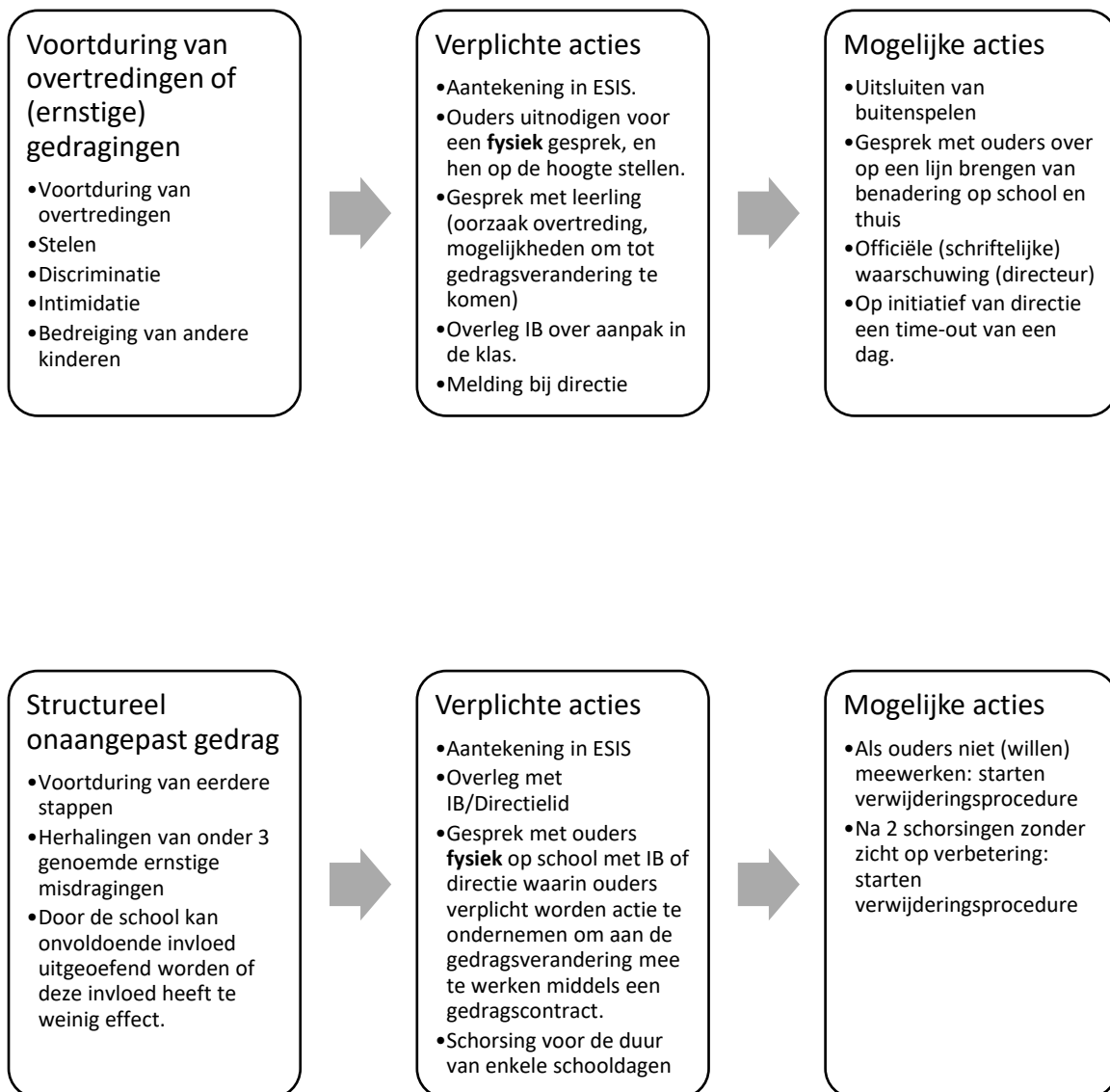
Gedragprotocol

Door preventief te werken wordt ernaar gestreefd te voorkomen dat dit protocol moet worden ingezet. De schoolregels hangen zichtbaar in iedere groep en in algemene ruimtes in de school. In de groepen zijn daarnaast de klassenregels zichtbaar. Deze school- en klassenregels worden regelmatig besproken in de groep. Door het geven van heldere gedragsinstructies (wat willen we wel zien?), positieve bekrachtigers (benoemen van het gewenste gedrag dat je ziet), complimenten geven en belonen van gewenst (groeps-)gedrag wordt preventief gewerkt aan positief gedrag in de klas en de school. Naast bovenstaande wordt er in de groepen veel aandacht besteed aan de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen. In de eerste weken van het schooljaar, de zogenaamde 'Gouden weken' is er veel aandacht voor de groepsvorming. Door het jaar heen worden lessen sociaal emotionele vorming gegeven vanuit de methode Kwink. Door middel van de Sociale Competentie vragenlijst wordt de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen gevolgd en op basis van uitkomsten hiervan wordt het aanbod in de klassen afgestemd op wat er nodig is voor de betreffende groep of individuele leerling.

Stroomschema

Als het, ondanks de preventieve aanpak, niet goed gaat, treedt het gedragsprotocol in werking.

Indien kinderen of ouders vragen of opmerkingen hebben of ontevreden zijn over het een of ander, kunnen zij dit bespreken met de groepsleerkracht of de directie. Teamleden kunnen bij de directeur terecht. Indien een probleem niet onderling opgelost kan worden, heeft een ieder het recht om een klacht in te dienen bij één van de vertrouwenspersonen van het schoolbestuur. De procedure hiertoe staat exact omschreven in de klachtenregeling van de Almeerse Scholen Groep.

Incidentenregistratieformulier

PERSOONSgegevens VERoorzaker

Naam:	☐ Werknemer
Adres:	☐ Student
Postcode + woonplaats:	☐ Leerling
Telefoonnummer:	☐ Ouder van ...
	☐ O

INCIDENTgegevens

Datum:
Tijdstip:
Locatie:

NAUWKEURIGE omschrijving van de TOEDRACHT EN ONTSTANE LETSEL

VORMEN VAN ONTOELAATBAAR GEDRAG

☐ Fysiek, namelijk:	
☐ Verbaal, namelijk:	
☐ Dreigen, namelijk:	
☐ Vernielzucht, namelijk:	
☐ Diefstal, namelijk:	
☐ (Seksuele) intimidatie, namelijk:	
☐ Anders, namelijk:	

AFHANDELING

☐ Officiële waarschuwingsbrief	aangifte gedaan: ☐ Ja / ☐ Nee nazorg: ☐ Ja / ☐ Nee
☐ Politie ingeschakeld	
☐ Psychische opvang	

SCHADE

☐ Materieel, namelijk:	
☐ Fysiek letsel, namelijk:	
☐ Psychisch letsel, namelijk:	
☐ Anders, namelijk:	

Plaats: Almere

Datum: 01-01-2001

Naam melder:

Jordi Erbé

Directeur OBS Letterland

Gespreksformulier incidentele overtredingen

Naam:		Groep:		Datum:	00-00-0000

	Onderwerp	Beschrijving
	Ongehoorzaamheid	
	Onbeleefd richting leerkracht	
	Respectloos richting andere leerling(en)	
	Onzorgvuldig omgaan met materiaal	
	Verbaal geweld	
	Fysiek geweld	
	Anders	

Ondernomen acties

O Contact opgenomen met ouders op _____ via _____

O Genoteerd in ESIS

Gespreksformulier structurele overtredingen

Naam:		Groep:		Datum:	00-00-0000

	Onderwerp	Beschrijving
	Herhaling van incidentele incidenten	
	Moedwillig schade toebrengen aan materiaal	
	Moedwillig aanbrengen van fysiek letsel bij zichzelf of een ander	
	Incidenteel pest- of treitergedrag	
	Structurele brutaliteit richting leerkracht	
	Liegen of oneerlijk zijn	
	Digitaal pesten	
	Uit de klas gestuurd worden	
	Anders	

Ondernomen acties

O Contact opgenomen met ouders op _____ via _____

O Genoteerd in ESIS

O Gesprek gevoerd met leerling

(Let op: bij 3 keer dit formulier voor “uit de klas sturen” te hebben gebruikt, nodig je ouders uit op school voor het maken van een gedragscontract).

Gespreksformulier voortduring overtredingen of ernstige gedragingen

Naam:		Groep:		Datum:	00-00-0000

	Onderwerp	Beschrijving
	Voortduring van overtredingen	
	Stelen	
	Discriminatie	
	Intimidatie	
	Bedreiging	
	Anders	

Ondernomen acties

- ☐ Aantekening maken in ESIS.
- ☐ Ouders uitnodigen voor een fysiek gesprek om hen op de hoogte te stellen.
- ☐ Gesprek met leerling
- ☐ Overleg met IB over aanpak in de klas
- ☐ Melding bij directie

Gespreksformulier structureel onaangepast gedrag

Naam:		Groep:		Datum:	00-00-0000

	Onderwerp	Beschrijving
	Voortdurende van eerdere stappen	
	Herhaling van ernstige misdragingen	
	Door de school kan onvoldoende invloed uitgeoefend worden of deze invloed heeft te weinig effect.	
	Anders	

Ondernomen acties

- ☐ Aantekening in ESIS
- ☐ Overleg met IB of directielid
- ☐ Fysiek gesprek met ouders op school met IB en/of directie waarin een appel op ouders wordt gedaan actie te ondernemen om aan de gedragsverandering mee te werken middels een gedragscontract
- ☐ Time-out voor de duur van een of enkele schooldagen
- ☐ Schorsing
- ☐ Verwijderingsprocedure
- ☐ Melding Veilig Thuis

Gedragcontract

Naam:		Groep:		Datum:	00-00-0000

Beschrijving

Op (datum) verschijnt (naam leerling) voor mij, in aanwezigheid van (naam ouders). Zij zitten hier in verband met (tekst). In dit gedragcontract maken we afspraken en stellen we ook vast welke consequenties zijn verbonden aan het niet houden aan de gemaakte afspraken.

Dit spreken we af

Dit zijn consequenties als het niet lukt

Op deze momenten evalueren we dit contract

Handtekening voor gezien ouder(s)/verzorger(s)

Incidentenregistratie

Naam getroffen

Adres

Postcode en woonplaats

Getroffene is

Plaats van het incident

Naam contact persoon

Datum en tijdstip incident

Vorm van agressie/geweld/gebeurtenis

☐	Fysiek	
☐	Verbaal	
☐	Dreigen	
☐	Vernielzucht	
☐	Diefstal	
☐	Seksuele intimidatie	
☐	Anders	

Behandeling

Schade**Kosten in €**

	Materieel		
	Fysiek letsel		
	Psychisch letsel		
	Anders		

Afhandeling

	Politie ingeschakeld	Aangifte gedaan ja / nee
	Vertrouwenspersoon GGD ingeschakeld	
	Melding Arbeidsinspectie	
	Psychische opvang	Nazorg: ja / nee
	Anders, namelijk:	

Korte beschrijving van het incident/ongeval:

Oorzaken van het incident/ongeval:

Welke acties worden ondernomen om herhaling van zo'n incident te voorkomen?

Plaats**Datum**

Naam invuller**Handtekening**
